

ДОРОЖНЫЕ ВПЕЧАТЛЕНИЯ О БЛАГОУСТРОЙСТВЕ ГОРОДА

ЧТО СЛУЧИЛОСЬ С ЭКОНОМИКОЙ?

«ДОБРЫ ВЕЧАР»

ГОРОДСКИЕ ЗАВОТЫ

ТАМАРА МАРИНА, «ДВ».
ФОТО ЮРИЯ ЗАХАРОВА, «ДВ».

КРАСНА ИЗБА ПИРОГАМИ И УГЛАМИ, А ГОРОД — УЛИЦАМИ И ДВОРАМИ. Если улицы в городах и разбиты, если по ней ни пройти, ни проехать — люди говорят: «Нет власти в городе». А когда идет ремонт дорог и тротуаров, молва уверяет: «Есть она, власть».

Эту простую истину напомнил членом городской комиссии по проверке социально-бытового обустройства города, его благоустройства и строительства, которая работала в конце прошлой недели, мэр города Александр Михайлович ГЕРАСИМЕНКО.

Если судить по качеству городских магистралей, то и правда: городские власти у нас на уровне. Так же, как и районные, многие из которых асфальтировали улицы и пешеходные дорожки своими силами.

Нелюбимые дороги в Ленинском районе. Много сделано в Заводском. Впечатляет цифра: за текущий 1992 год заводчане асфальтировали более 50 дорог. Собственный заводчик по производству асфальта и его укладчик — уже почти реальность для Партизанского района. Вот что значит серьезно взяться за дело... Но все-таки первую скрипку в дорожном-мостовом строительстве, конечно, играет специализированное городское управление УДСМБ.

Лично я свои дорожные впечатления могу сравнивать с местными и единственными заграничными — финскими. В сравнении с первыми — дороги у нас распрекрасны. До Финляндии они не дотягивают. То и другое неплохо. Для первого — мели, в сравнении с Хельсинки — наш город еще молод и имеет шанс дальнейшего роста.

Тем более, что за пределами внимания комиссии остались внутригородские территории. И можно сказать, не всегда добросовестно засафальтированные. Главный архитектор города Ярослав Львович ЛИНЕВИЧ, оценивая по достоинству усилия районных властей, не забыл их упрекнуть, что по городу много открытого грунта: не остановок автобусов и троллейбусов, разворотных транспортных развязок, возле универсамов. А ведь есть отличный выход — газоны!

Не украшают столицу и неприглядные навалы на останках общественного транспорта, фасады домов с облупившейся краской и ставшая обременением облицовочной плиткой. А ведь Минск нынче — столица суверенного государства, более того — центр Содружества Независимых Государств. Если так, то время на проспекте Машерова вырастет соответствующий статус офис. С таким положением Минска обязательно нужно считаться и не сдавать позиции его благоустройства. Это резюмировал А. М. Герасименко.

Не опоздать бы. В процессе обустройства не раз возникал разговор вокруг гаражей и автостоянок. Целые комплексы гаражей выросли в последние годы у кольцевых дорог в Заводском районе, за ее пределами. С трудом, но решаются эти проблемы и в других районах. Однако пора переходить на принципиально иное, подземное строительство стоянок, особенно в таких центральных точках города, как Комаровский рынок. Привокзальная площадь, площадь Независимости, Центральная. Это подчеркнул, под-

ЧТО ГРЕЕТ ДУШУ ГОРОЖАН...

Лучше быть здоровым и богатым. Если богатым, то непременно как Минский автозавод, а здоровым как его работники. С удовлетворением участники осеннего объезда отметили удачное решение социально-бытовых проблем в Заводском районе. Его власти, умело и дальновидно сотрудничая с автогигантом, с большой заботой и теплом относятся к жителям заводского городка, близлежащих микрорайонов. Ведь многие из них — либо автозаводцы, либо их родные, либо те, кто работал здесь когда-то, а то и просто в этом районе живет. В числе наиболее добрых дел на благо района можно назвать строительство пристройки к районной стоматологической поликлинике. Она, кстати, и по размерам, и по интерьеру, скорее всего, станет доминирующим, главным ее корпусом. Можно сказать, что жители района повзрослели: закупку импортного стоматологического оборудования.

Богатое предприятие не забывает и тех, кто отдал ему годы своего труда и здоровье — по улице Герасименко, на опушке елового леса возмужавшие оригинальные архитекторы здания заводского Дома ветеранов. Не знаю, самое ли достойное предприятие в городе — автозавод? Есть и больше. Но вот здесь больше, чем на других, думаю о людях и, что очень важно, о тех, кто оказался в ходе радикальных реформ за бортом — ветеранах.

Комиссия осмотрела и почти готовый к сдаче Дом ветеранов в Серебрянке, побывала в только что открытом зале заказов «Ветеран» по проспекту Рокоссовского. Продукты в нем смогут приобрести как ветераны, так и учителя и врачи. Долго не отпуская членов комиссии и специалистов 2-й клинической больницы, продемонстрировали городским вла-

стям обновленный кардиологический корпус. Больнице более 100 лет, и реконструкция только еще вчера, тем более, что использование их практикуется во многих мегаполисах мира.

Наконец-то и Минск стано-

вится городом контрастов. Впечатляет физкультурно-оздоровительный центр в Советском районе. В зале тренажеров парки и дача. Продуманно был оформлен и его бар в интимно-приглушенных тонах. О том, что здесь «круто», говорило присутствие у подъезда комфортабельного джипа с иностранными номерами. На вопрос одного из членов комиссии: «Сколько детей посещает бассейн?» — председатель райсовета Сергей Иванович КАЛЯНИН ничего не ответил. Видимо, этот бассейн — не детский объект...

Потом мы побывали на строительстве жилого дома оригинальной архитектуры во улице Полиграфической. Другого такого дома в Минске нет — это точно. Реконструируемая пятиэтажка — одна из первых ласточек, проба придать эстетичности завершенности уют и комфортабельности безликим хрущевским коридорам.

Однако есть жилища и неприглядные хрущевки. К примеру, домики Красной Слободы в Заводском районе. Показывая комиссию эти в буквальном смысле трущобы, председатель райсовета Вячеслав Станиславович ЮХОВИЧ сетовал на то, что людям не разрешает город капитально отремонтировать их жилища. Развязка узла проблем Красной Слободы намечена комиссией на самое ближайшее время. С максимальным учетом требований ее жителей.

А вот надежды и чаяния большинства других жителей частного сектора Минска, похоже, сбываются гораздо быстрее. Дома их станут просторнее, краше и уютнее. Возле многих из них (не ошибусь, если скажу: возле каждого десятого) лежат аккуратные стопочки кирпичей, других строительных материалов. Что может быть прекрасней, чем построить свой собственный добротный дом?

К сожалению, терема и не всем частникам по карману. Многие из них на своих подворьях держат овец, коз, коров и свиней. По сведениям ветеринарных служб, в г. Минске держат 60 лошадей, 320 коров, 4 000 свиней, 11 000 кроликов, 14 000 кур, 1 000 пчелосемей. Во время объезда почти в каждом районе города можно было видеть стада на полном выпасе. Не от хорошей жизни идут горожане в рынок вместе с деревенской живностью.

Кстати, о нашей бедности говорят и массовое освоение пенсионерами огорожков. Максимальными квадратами поделили они пятачки за городскими новостройками (к примеру, между Уручем и центральной частью города). А что делать? Пенсионеры остались самыми незащищенными перед рынком людьми.

Здраствуй, рынок! Будем надеяться, что рыночные блага воздадутся и им, и всем нам сторей. Хотя бы за то, что унизительно чувствуем себя рядом с ларьками и валютными магазинами. А без них нам в рынок никак нельзя. Такие магазины есть, пожалуй, в каждом районе — валютный товар сурово выталкивает наш, советский.

Нелюбо развлекаться в бывшем комиссионном магазине мебели магазин «Американский стиль» СП «Детройт». Его и посетила комиссия. Хозяйка магазина встречала нас радостно, уверяя. Они с упоением рассказывали о дружбе Минска с Детройтом — городом побратимом. Я, конечно, за дружбу. Но полное отсутствие «зеленых» коридоров даже в присутствии столь высокочтимой комиссии.

Он, рынок, перешел и в школу. Участники объезда побывали в СП № 84 в поселке «Восточный», в котором работает платная школа искусств. Поселок «Восточный» оказался городом в городе с 19-тысячным гражданским населением, наряду с военными решающим и все свои социально-бытовые проблемы.

Как и школа искусств в «Восточном», так и центр эстетического воспитания в районе проспекта Машерова, так и детский эстетический центр при ЖЭС-90 — все это достойные порошки минкульта. Любая мать вырвет из бюджета сотню-другую, дабы дитя смогло через общение с прекрасным открыть его в себе на радость свою и другим.

Доброе слово заслуживает коммерческая структура интер-центра «БЕЛА», который тепло, по-домашнему оборудовал детские студии при ЖЭС-90, обеспечил их красками, инструментами, различным материалом. У «БЕЛЫ» есть все основания претендовать на роль флага на современном рынке. Достойное отношение коммерческого предприятия к городским проблемам!

Обильно насыщенная программа городской проверки предусматривала, безусловно, все! От знакомства с ларьковыми торговыми точками до проблемной комиссии застройщиков районов. В ходе посещения итогов осмотра справедливо прозвучал упрек районным властям: мало строят. Александр Михайлович Герасименко ка-

звал 2 наиболее интенсивно застроенных районами — Малиновка и Шабоны. Минчане, ютящиеся в тесных квартирах, должны, как можно быстрее, заселиться в новые, просторные квартиры и дома, которые должны возмещать во всех районах Минска. Разумная ориентация экономики на рынок должна максимально использоваться властями на реализацию потребностей горожан в обеспечении жильем бытовыми и иными услугами. Пока это, к

к сожалению, не совсем так. Как сказал заместитель председателя Мингорисполкома Владимир Васильевич Ермошин: «Мы не увидели ни одного места, ни одного объекта, который бы грел душу горожанина». Ум если бы был талант, комиссию бы увидела — районные руководители очень старались показать все лучшее. А если самого лучшего не было — значит, его еще нужно осуществлять, построить. Правы, минчане заслужили это.

кто, наоборот, уклонялся от каких бы то ни было радикальных мер. Таким образом, ответ в следующем: экономика Беларуси процветает лишь в рамках критерия, т. е. в рамках империи и в сравнении с другими ее регионами. Развал СССР, повлекший разрыв хозяйственных связей, обнаружил искусственность производственного потенциала республики, созданного для работы только в индустриальной среде без достаточного резерва для автономного, суверенного режима. В результате республика оказалась без материально-технических и энергетических ресурсов, без рынка сбыта и финансово-валютных анти-

зов для налаживания новых связей. Все это означает, что маршрут движения экономики задан тоталитаризмом, а после его краха — неспособность и нежелание лидеров новых государств осуществлять согласованную политику по формированию экономических суверенитетов, по перестройке экономических систем на рыночные начала. Справедливости ради надо подчеркнуть, что свою лепту в спад производства и в социально-экономический кризис внесло и руководство нашей республики, которое не занялось интенсивным структурным преобразованием производства хотя бы с момента провозглашения независимости.

Анализ ситуации и прогноз ее ближайшего развития в 1992—1993 годах позволяют сделать вывод: экономика Беларуси вплотную подошла к качественно новому этапу кризиса. Его главная особенность — состояние накануне обвального спада производства, в рамках которого не избежать массовой безработицы с ее очевидными негативными политическими последствиями, углублением инфляции, дальнейшим падением уровня жизни народа.

Еще недавно основную причину кризиса видели исключительно в развале хозяйственных связей между предприятиями и регионами бывшего СССР. Поэтому активно звали (и в частности наше правительство) за поддержкой, а точнее, подтверждением этих связей путем межправительственных соглашений. Но деятельность эта дала крайне мало результатов: поставки по межправительственным соглашениям выполнялись максимум на 10—15 процентов от запланированных объемов, тогда как по соглашениям самих предприятий — на 80—120 процентов.

Да, развал хозяйственных связей — фактор спада производства. И это, конечно, истина. Но не все и далеко не главная. Спад производства в республике и социально-экономический кризис — явление многофакторное, комплексное, и если этого не понять, не принять в расчет, то преодолеть его в ближайшем будущем не удастся.

(Продолжение следует).

ВЕРСИЯ

ЗНАК БЯДЫ

В. ХУРСИЦ

3 А им сачили зранку, хача па сцэнарыю, распрацаванаму д'ябальскай рукой, смаротны фінансаваны быў адбачаць толькі апошнім. Увесь даўні шлоў аб'ект інфармацыі аб перамяшчэнні аўта, яго супраць, і толькі калі «сцэнарыі» ўзніклі, што ахвяра засталася адна, аперацыя было дадзена зьяўнае сьвятло.

Айцец Аляксей нядаўна ў Жодзіна, але за кароткі тэрмін змог заваяваць аб сабе. Перш за ўсё сваёй адукацыяй і адданасцю служэнню. Дзякуючы яму жодзінец атрымаў цудоўны храм, драўляныя «архатры». Слова «архатры» — гэта крыж, але і аб нашым сяміналім знаменні жэці. Як сапраўды пастыр, ён імкнецца выхоўваць, даваць аснову падземі і паводзінам з пункту гледжання хрысціянскай маралі, а не, як абама, даўна не ўсім па сэрцы. «Ярышчэцкі» айцец Аляксей магла выспісваць варошасць, даваць аснову падземі і паводзінам з пункту гледжання хрысціянскай маралі, а не, як абама, даўна не ўсім па сэрцы. «Ярышчэцкі» айцец Аляксей магла выспісваць варошасць, даваць аснову падземі і паводзінам з пункту гледжання хрысціянскай маралі, а не, як абама, даўна не ўсім па сэрцы.

Нагледзячы на тое, што ўдзельнікі забойства, якое не адбылося, ахоўваюцца пад вартай, і следства, відавочна, разбірацца ў гэтай справе, унікае шэраг пытаньняў, якія зводзяцца да аднаго: чаму? Чаму такое стала магчымым? Не ўдзявала пасля гэтага выпадку жодзінец сапраўды ставіліся ад шэрагу рэальных няшчасных выпадкаў, у тым ліку з дзеці-мі. Пайшлі пуртом на месца здарэння. Разам са свяшчэннікам адпачунылі малебен. Адышло. Але ці адыдзе ад Беларуса? Ці не час усім нам апусціцца на калені і маліцца прабачэння за тое, што здарылася? Маліцца даравання за чарствацы, жоры ў сабе выкавалі. Не, не Ленін і Сталін, не Тітлер ці Брэжнеў вінаватыя ў тым, што сёння адбываецца з нашай душой. Д'ябал будзе заўсёды, як заўсёды ёсць Бог, і супрацьстаяць яго спаксам павінен кожная душа. Пасасобі. Сёння многія імкнучыся дакажаць, што настая час апакаліпсіса душы, яе безумоўны канец. Учынак айцец Аляксей пераконаў у адукацыі. Даравашу сваім катом, ён жыць раз падкрэсліў — сапраўднай душы не выбірае час для расквіт. Праўда, якое асабістае адчуванне ад судовага прасуджэння жодзінец не ўплывае на дзяржаві прававоўных органаў. Крымінальнай справа ўзбуджана. Хачацца спадзявацца, што з яе завяршэннем, пасля суда, мы даведземся, што стаіць за бяздзяльнымі панаварамі, якія, эрэшты, пасля здарэнняў кімсьці задумваюцца, самі павінны былі згарэць у агні. (Той, хто пасляў іх, ахвяра, хто адчыніў знутры замкі кватэры айцец Аляксей неапамятаў практычна неапамятаў). Калі б ахвяра і калі былі знойдзены ў агні разам, можа не сумняваюцца, што гэта мела б іншае гучанне і сэнс, і судовае справу ў хуткім часе можна было б завершыць. Аднак адбылося незвычайнае, і зараз неабходна дэталёва разбор справы.

Аднак усё гэта выйшла пасля. У тую ж ноч у дзверы пастанулі: «абошчэка! Дзімаўны. Горы!» Урушэння жаночыя галасы не паводзілі сумненні — нешта здарылася, ідуць жа да яго і ўдзельні ўчыны. Можа адбывае негэ... Адчыніў дзверы. «...ў той жа час, апушаны і збыты з ног, патаў у пакой. Шноўны апышчэчаны, зачынілі дзверы. Калі выйшлі забіваць яго ў цэнтры збыты і апушаны, ён не мог прасцягнуць гэтым дзімам азірнуцца пачварам. Імкнучы падняцца — аднак быў прыдушаны і атрымаў удар загэда прынесеным каменем. Вочы засла ілкая крывавая маса. Скрозь крывавы сон імкнучы ўшчырава, аднак гэта толькі іх распіла. Завалі руці, білі з садыскай асвадзі каменем, бадзельным, тым, што ў цэнтры трапіла пад руці, білі, апаганучы ў крыві, шыючыя нокі, які прынёс з сабой і які ніх не маглі знайсці, згубішы ў цэнтры. Кроў завілава сцені, столь, а хваля не павірава. Кінуты на курыно, але, не імчыце, нок гаспадары быў у шыям месцы. Пачалі душыць, цягачы цела па ліпкэй падлозе. Жыццё былі адмераны хвілінны.

Калі міліцыя выламала дзверы, то была ў шоні ад тэго, што ўбачыла. Жудасныя крыві на залатой кватэры прымушлі здарэнне назват бачнымі ўспяхова людзей. Самі катэ выдзель, затэаўшы, пад кухоннай рэкамінат з крывавымі па плечы рукамі. У словах. Пасля такой «ветлівасці» вядучага я вымушаны быў пакінуць залу, бо гэта ўдвая абразы ў мой абраз.

Паводзіны С. Грахоўскага на гэтым вечары не вылавоўны. Ён вельмі байца нас, сапраўдных пакутнікаў. Байца, каб мы не расказалі людзям праўду пра яго здарэнне, жыццёвае паводзіны ў лагерах ахоўніцтва. Восі і ўсё разадка тако, чаму не агары адсутнічалі былі вэзі і чаму так не было чуваць іх заласю. Такіх вечароў-самарэкам нам не патрэбна!

ЭКОНОМІКА І ВЛАСТЬ

М. КУНЯВСКИЙ, профессор.

1. ЧТО СЛУЧИЛОСЬ С ЭКОНОМИКОЙ?

СЕГОДНЯШНЯЯ ситуация возникла отнюдь не случайно и не в одночасье. Она, как становится теперь все более очевидным, подспудно формировалась на протяжении всего послевоенного периода и является следствием политического и социально-экономического тоталитаризма, господствовавшего в бывшем СССР. В его рамках белорусский народнохозяйственный комплекс выглядел как наиболее цивилизованный и эффективный. Он создавался и функционировал как сборочно-перерабатывающий в индустрии, специализировавшийся на производстве мяса, молока и птицы в сельскохозяйстве, цех «единой общесоюзной фабрики», причем исключительно для потребления и переработки в рамках этой «фабрики-империи».

Сборочно-перерабатывающая часть — это широкая гамма отраслей машиностроения и приборостроения с огромной долей производства военной продукции, это химия, нефтехимия, деревообрабатывающая, выпуск строительных материалов, легкая и пищевая промышленности. Аграрная часть — это колхозно-совхозный строй, производящий продукцию животноводства на промышленной основе (на комбикормах-гигантах), а также картофеля, овощей, льна.

Почти 80 процентов производственного потенциала республики сконструировано таким образом, что она полностью обеспечивалась

ТРЕТИЙ ГОД КРИЗИСА

Третий год из месяца в месяц ухудшается социально-экономическая ситуация в Беларуси, снижаются объемы производства почти во всех отраслях народного хозяйства, неуклонно растут цены, падает уровень жизни большинства жителей республики. К предельному минимуму подошли размеры инвестиций, что означает резкое сужение возможностей для наращивания производства в перспективе. Переключившись на плечи наших детей, внуков и правнуков груз нищенского потребления и бедности. Неуклонно обесцениваются наши сбережения, возникают все новые и новые очаги безработицы, слабеет наука и культура, народное образование, в фигурные листочки превращаются социальные и прочие программы.

Все эти сопутствующие им процессы «ровненько, шагают» по четко вычерченному маршруту, никак не замедляя, а, напротив, ускоряя шаг и свисая «назвывая» на бутаторию и имитацию «активной» антикризисной деятельности парламента, его президиума, правительства, Национального банка, фракций, союзных и т. д.

Что же случилось с нашей, по СССРовским дал ей такой маршрут? Каковы факторы этого маршрута, повернуть курс на 180 градусов?

В значительной доле для ВПК, и вывозилось в Беларусь. Дешевизна первичных сырья и топливных ресурсов, полная гарантия сбыта продукции, государственное производство не стимулировали ни ресурсосбережение, ни изыскание собственного сырья, ни повышение экспортного потенциала. Отсюда и миф о бедности нашей природы, об отсутствии у нас собственных источников сырья, отсюда третьестепенность разработок по ресурсосбережению и оптимизации структуры производства. Лишь архивы предприятий и научных учреждений, лишь труды диссертаций хранят память о множестве загубленных предложений, разработок, авторских свидетельств о поиске новых источников сырья и ресурсосберегающих технологиях. При рабском труде и мизерной оплате работы металлургов, шахтеров, хлопководов, скотоводов страны Советов все новаторы оклеивались назойливыми параноиками.

Нетрудно понять, что при таких условиях крайне реальны возможности республики для истинного экономического, а следовательно, политического суверенитета. Экономическая структура содержала и содержит очень тонкую грань между кажущимся прогрессом и реальным развалом производства и

всей социально-экономической системы.

Достаточно превратить технологические связи нашей экономики (а по существу, индустриально-сборочного участка) с сырьевыми участками других регионов, как мы оказываемся в наихудшей ситуации: перед обвальным спадом производства и массовой безработицей. Конечно, такое положение у нас не может про-

ти безболезненно и для других республик. Но болезнь болезни розны. Сегодня мировая экономическая конъюнктура такова, что преимущественно обладают те экономические системы, где оказались развитыми базовые, сырьевые отрасли. Эти в наземных условиях сырьевые продукты центра и запада СССР активно вывозили на внешние рынки, получая, пусть по ценам несколько ниже мировых, конвертируемую валюту и успешно компенсируя недопоставки нашей готовой продукции.

Итак, глубинные корни нынешнего положения Беларуси — в тех формах и способах развития производственного и социально-экономического потенциала, которые применялись московскими и местными партиями, «отцами» и «перерабами» социалистического тоталитаризма.

Ситуация, в которой наряду с резким спадом производства присутствуют развал денежной, кредитной и финансовой систем, межхозяйственных связей, стагнация и падение уровня жизни народа, — это уже конкретное следствие непрофессионализма, некомпетентности, нерешительности, популизма и цинизма как тех, кто в годы перестройки принимал безответственные, ошибочные решения, так и тех,

РЭПШКА

ВЕЧАР РЭПРЭСІРАВАНЫХ... БЕЗ РЭПРЭСІРАВАНЫХ

ПАВЕЛ ПРУДНІКАЎ,
былы вэзнік ГУЛАГА.

28 КАСТРЫЧНІКА г. г. у Доме літаратара абдысвае паляці рэпрэсіраваных пісьмнікаў, на які не быў запісаны ні адзін з жывых былых вэзнік сталінскага ГУЛАГА. А хто выпад-

кова трапіў туды і хацеў расказаць прысутным пра тое, што ў яго набірала за доўгія гады пакут, — тым вядучы вечара Сяргей Грахоўскі зрабіць гэтага не дазволі. Нягледзячы на тое, што ў праграме першым пунктам стала: «Успаміны беларускіх пісьмнікаў». Тут меіся на ўвазе пісьмнікі — былыя вэзні ГУЛАГА.

Другім пунктам праграмы значыўся праглед кінахронікі мінулых гадоў. Гэтага таксама не адбылося. Затое былі запісаныя чор імя Цішчаніка, артысты збога на сцэнах вечары памяці знаваленых сяваі выхаванні.

На гэты вечар я трапіў вымадка. Нягледзячы на стан свайго здароўя, я прыйшоў сюды і хацеў

расказаць прысутным пра тое, што я бачыў на свае вочы і што перажыў сам у тыя жудасныя гады. Але жадоўны майму не давалася эдэісцыі. Вядучы, які цалкам узырваў уладу ў гэтым вечары, адмовіў мяне. Прычына, адмовіў груба і неапраўдана. Прачытаўшы маю запіску, сказаў: «Гэта не сгод, на якім можна прасіце

слова». Пасля такой «ветлівасці» вядучага я вымушаны быў пакінуць залу, бо гэта ўдвая абразы ў мой абраз.

Паводзіны С. Грахоўскага на гэтым вечары не вылавоўны. Ён вельмі байца нас, сапраўдных пакутнікаў. Байца, каб мы не расказалі людзям праўду пра яго здарэнне, жыццёвае паводзіны ў лагерах ахоўніцтва. Восі і ўсё разадка тако, чаму не агары адсутнічалі былі вэзі і чаму так не было чуваць іх заласю. Такіх вечароў-самарэкам нам не патрэбна!

НАШ КОНКУРС

ІРЫНА МАСЛЯНЦЫНА.

ЗДАЕЦЦА, ніхто з такіх аб'яваў не ставіцца да свайго асапу, як беларусы. Аднак, што такі цынавы пласт аўскай народнай творчасці і да гэтых чася застаецца амаль недастапаемым. Казкі, прыклады, запісаныя, адпавядалі для дзяцей, літаратура на апрацоўвалася і выдавалася ў зборніках даволі часта. На легенды аўтэнтызму не хадзіла.

У XIX стагоддзі асобныя з майстроў слова выкарыстоўвалі сюжэты беларускіх паданняў для стварэння паэм і балад. На Гродзеншчыне і ў Полацку творца інтэлігенцыя рабіла першыя спробы захавання хатняй часткі неаўторных сюжэтаў беларускіх легенд. Але ў наш час іх справа не знайшла дастойнага перамяшчэння.

Толькі ў 60—70 гадах АН БССР рапавалася выдаць акадэмічны зборнік запісаных па рэгіёнах паданняў у гэтак званай акадэмічнай манеры, гэта значыць, у такім выглядзе, як іх прадставілі акадэмікі.

На жаль, у той час іх у вёсках засталася не так шмат. Таму большасць легенд і паданняў трапілі ў зборнік толькі ў якасці схематчных сюжэтаў, іншы раз у двух-трох словах.

Зразумець па іх усто прыгажосць беларускіх паданняў цяжка. Яшчэ цяжэй рашыцца аднесці легенды і паданні ў такім выглядзе да апапу. Але ж гэта — факт. Ве-

нага героя, сваю афарбоўку. Чалавек, знаёмы хатняй павароўна і гэтым жанрам народнай літаратуры. Ніколі не збытае мужнюю, гераічную гродзенскую легенду з

літарускі апас існуе менавіта ў такой форме. І таму ён неапаўторны.

Па еўрапейскай і акадэмічнай літаратуры нам добра вядома, чаму гэтыя паданні і легенды — шалёныя, ваганальныя, гарадскія, адраджэнскія.

Цікавы і нечаканыя сюжэты ў легенд старога Мінска. У іх ярка выражаны гарадскі тэмбр. Асабліва ў гістарычных легендах, маючых сувязь з XIX ст. Па форме сваёй яны падобны на рамансы. І асноўнай тэмай іх з'яўляецца каханне. Гэтая — паданне пра чорную ўдаву Фасіфілу, з-за якой родзіны браты стралялі на дуэль, пра Вікенцію і Сяргея (абодва дружалюбы ў нашай гадзе). Але асноўная напранава мінскіх легенд усё ж такі рэлігійная. Прычым

у іх намячаецца канфлікт паміж прыліжымымі асцяжымі і хрысціянства. Быццам бы ідзе сваёсвабавая спрачка нажонкі таго, якая вера больш варта.

Галоўная афіцыйная героініца (калі лічыць толькі імя і раён) — рэальна існаваўшая гістарычная асоба. Рагнеда, Іаанна, Глеб Менскі, Усаслаў Чарадзей. Героі ішага пласта — святых Дзева Марыя, язычніца багі. Трапілі і самы цікавы пласт — уласна легендарныя персанажы. Яны ў асноўным дзейнічалі ў цыкле паданняў пра Мянска.

Магчыма, пры больш глыбокім вывучэнні ўзнікнуць і забавілі і іншыя героі ішых легенд.

Рубрыка «Старажытны Мінск» аб'яўляе сваёсвабавы конкурс спрод сваіх чытацёў. Магчыма, калісьці ў будучыню вы чулі цікавую легенду ці паданне, звязанае з Мінскам і яго наваколле? Альбо варыянт ужо шырока вядомай легенды, якой значна адрозніваецца ад яе?

У конкурсе будзе адзначана не колькасць, а каштоўнасць новых ведаў адносна мінскага апапу. Усе цікавыя і прыгожыя будучы надрукаваны ў газеце. А тым з вас, чыя дапамога ў аднаўленні нацыянальнай спадчыны нацыянальнай спадчыны акажацца самай дзейснай, будзе ўручаны спецыяльны прыз газеты «Добры вечар».

Чакаем вашых донісаў да 1 чэрвеня 1993 года.

Язычнікі ўхвалююць легендарнага заснавальніка Мінска князя-вешчуна Мянска з яго нявестай Сяіславу, хрысціянства ўрачыстым слогам апавадаюць пра з'яўленне Маткі Боскай дзяўчыны Галене і сцягога Роха гарадскому лекару падчас эпідэміі (легенды пра з'яўленне Чырвонага насяцеля і насяцеля Св. Роха).

Мінскае наваколле працягвае гэтую спрэчку на свой лад. У паданнях вёсак Міншчыны ўжо ідзе размова пра маральнае хрысціянства ці язычніцтва. І калі наўвесьні героініца з прылуцкай легенды помсціць за свой гонар каханку, ятэрнай кніжні па-хатніцку (паданне «Дзева стралы»), то славаўца Рагнеда паўстае ў шэрагу заслаўскіх легенд як

сцягоўная хрысціянка. Галоўная афіцыйная героініца (калі лічыць толькі імя і раён) — рэальна існаваўшая гістарычная асоба. Рагнеда, Іаанна, Глеб Менскі, Усаслаў Чарадзей. Героі ішага пласта — святых Дзева Марыя, язычніца багі. Трапілі і самы цікавы пласт — уласна легендарныя персанажы. Яны ў асноўным дзейнічалі ў цыкле паданняў пра Мянска.

Магчыма, пры больш глыбокім вывучэнні ўзнікнуць і забавілі і іншыя героі ішых легенд.

Рубрыка «Старажытны Мінск» аб'яўляе сваёсвабавы конкурс спрод сваіх чытацёў. Магчыма, калісьці ў будучыню вы чулі цікавую легенду ці паданне, звязанае з Мінскам і яго наваколле? Альбо варыянт ужо шырока вядомай легенды, якой значна адрозніваецца ад яе?

У конкурсе будзе адзначана не колькасць, а каштоўнасць новых ведаў адносна мінскага апапу. Усе цікавыя і прыгожыя будучы надрукаваны ў газеце. А тым з вас, чыя дапамога ў аднаўленні нацыянальнай спадчыны нацыянальнай спадчыны акажацца самай дзейснай, будзе ўручаны спецыяльны прыз газеты «Добры вечар».

Чакаем вашых донісаў да 1 чэрвеня 1993 года.

СМЕХ СКРОЗЬ СЛЁЗЫ

ТАУМАЧАЛЬНЫ СЛОЎНІК «ДВ»

МАКСІМ ГРЭК, «ДВ».

[Заканчэнне. Пачатак у №№ 182, 187, 192, 197, 202].

ТРАСЯНКА — амаляе тое ж, што і эсперанце: сумесь з усіх магчымых моў, калі рускія словы, напрыклад, вымаўляюцца з беларускім акцэнтам на французскім прапансе. У адрозненне ад мёртвага эсперанце трасянка кніжне на зямлі Беларусі. Класік трасянік стаў Мікалай Іванавіч Давыдаў, былы Старшыня ВС БССР, з яго неабавязнага «тукі-тукі, лажалася, стаў, стаў мікрафон». Дарэчы, ён сам ад яе і пакутаваў, з беларускага хлопца Дзямяна ператварыўся ў іны раз у французскага Дз. Мінска.

Тутэйшы — класічны беларус, які сам не ведае, хто ён такі. Упэўнены толькі ў адным — нарадзіўся, вырас і жыве тут, на гэтай зямлі, а таму — тутэйшы.

Убства — прыкметнік на зойчым, які найлепшым чынам перадае стан нашай эканомікі, палітыкі, культуры і ўвогуле чалавечага існавання.

Фундатар — чалавек, або арганізацыя, якіх у нас іншы раз

бязлічэ спонсарамі.

Фальсіфікацыя — асноўны метад гістарычнай навукі ў дачыненні да мінулага Беларусі. Класік фальсіфікацыі — Абрам Царэвіч — лічыў слова «беларус» сіналічным «нацыяналістам». Дзякуючы яму і пеленікам тутэйшым люд доўга не наважвалі называць беларусамі.

Харч — блажытная мара савецкага чалавеча. Харч становіцца матай жыцця, матай існавання на гэтай зямлі. Харч заклікае сабой свабоду, радзіму, нацыянальную свядомасць. Любое пытанне ў краіне адсутнасці харчу ператвараецца ў «кілібаснае». І тады пачынаюцца тужлівыя раздумкі пра тое, ці паспрыяе лішні рубель з бюджэту, выдаткаваны, напрыклад, на культуру, павелічэнню колькасці кілібасы ў крамах.

Цярпенне — асноўная рыса характэрна беларуса. Які толькі адзек над сабой, над краінай, над мовай ён не цярпеў! Але, дзякуючы Богу, што цярпенню таксама некалі прыходзіць канец.

Чарга — спосаб існавання нашага чалавеча. За жыллем — чарга, за кілібасой — чарга, за аўто — чарга, за тэлевізарам

— чарга, на тэлефон — чарга, да мікрафона — чарга. Калі раптам недзе нешта з'явіцца без чаргі... Але гэта немагчыма сабе нават уявіць.

Чарнібыль — суверені, пакінуты Беларусі імперыяй. Вельмі жудасны суверенічым.

Шавінізм — светлаглазая нагода, які лічыць сабе выключнай нацыяй, выказвае пагарду да іншых народаў. Беларусі на сваёй скуры не раз зведалі, што гэта такое. Самі ж, дзякуючы Богу, ніколі яго не мелі. Дзякуючы Богу!

Экалогія — нешта да таго чынае, што ледзь угадавацца пра чарнібыльскі фон, атручанае выкідамі прадпрыемстваў паветра, засмраджаную ад прамысловых стокаў ваду, насячаны кілібасамі зямлю.

Юдафіл (юдафоб) — два бакі аднаго медаля. А галашэння столькі, быццам іншых народаў на зямлі і не існуе.

Ягамосць — так нашы продкі зваротыліся да асабліва павяжанага чалавеча. Пагадаецца, гучыць куды лепш, чым «павяжаны таварыш». Ці не так, ягамосць?

ВЗГЛЯД СО СТОРОНЫ

КУДА ЖЕ ИДЕМ?

ХАССАН ВАРДИ (Судан), студент факультета журналистики БГУ.

ДВА гады назад у Парыжы прайшла міжнародная канферэнцыя на тэму «Куда идет Восток?». Сёння не толькі чалавек з Востока, но і любой жыхар буйнага Саюза вяртае адказ на гэты пытанне: «Нікуда не іду, а калі і можна гаварыць аб ідзеньні, то скорей вясце — катімся назад!». Прычын для такога адказа прадостаюцца ў любой сферы.

Возьмем для прыкладу практыку беспасярэдняй продажы і кожнага чужой твёрдай валюты. У цывілізаваных дзяржавах закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль, у нашай краіне гэты закон забараняе такія справы, і ў краіне ходзіць толькі сваёй валюта. У агульным абменныя справы і продажы валюты прадбываюць: гэта дазваляе гаспадару, частым банкам і кампаніям, або ў спецыяльна адрэзанных месцах, за тавары, якіх няма ў краіне, плаціць. На жаль,

